21. Hiwmus kofilanõ.

Olli mmkaawa ütz waene lats, kinn wanemba mõlõmba ütlel ajal õrä koolima, ninn oma ainukeßt tütar „aija armule, nõgeß nõale“ jätiä. Sille wäikeße worandußeß peräßt, mis näil ainumale latsale perrä jäi — wõtt teda ütz duri ja kiißi meel kembale kasu latßi, et omma mammonat tuis võõrgi fuurimbast wormitada. Kiißi meke naaße oll wiel kurjemb, ahnimat, tigetõimt ja kallõimt, kui timä mies nellale ta õtßõkui kuolmeißtwis olli, nui meel weel mõnt arßa nii kiispitz ja ihneke tetä ei oska. Latßi näil hendist rokkõmst ei olõ, nui ütz ainus tütar, kes waeßß latßß paari aastada wanõmb oll. Ehki fuguttõkõ maija jai waene lats nuid kaswatus ja els paiga, kon duri jo kiißi kasu imä tehi võõrgi pidi pühas ja wälitt, et ta ütle jõõmi „reitõ“ ütz kõrt oiä õnõt, ninn seegi rorandußeß raas kõnõ neile jääs. Ent ime lugu! Midä enämb ta waeßß laßß waewat ja nälitt, seda ilofambat läß temä lahkse ja ormat näokõnõ, mis nui terrää wäitz, kurja kasu imä tõimeßß läßi lõigas, ßß ta umma ormat tütreksene ja tilma-teräkene, olli kõigo hää korja jo toidu mon, nui kuijonu warõt, ker inämb tegasi nui eßeß daasi. —

Ellõõigi aastat läts möödä, ninn waeßß latßß jai ütle-mäle illos nitjo, kelä mõnõgi noormeer muido põlga ei wõi, nui ütz parandamata näidu weä peräß. — ta olli waene. Selleperäß pidi ta wel mõnõgi aastaig, kasuranõm bide mon raima nägema, tõõtegemä, ja näile nui wõlga umma warwatamiß õra teßema. Temä tüõlo jai egak ajah aig määratüd, ja püür pantus, kooni ta tüd pidi tegemä. Et ta ütlemada illos olli — pand kasu imä tehi meelega kõigest aastat kangit kudama, et ta ütlemada fuur ilo felßß rüßit rähmes ja rahanes, ninn temä tütre ilo ülenes ja waeßß latßß nagätus ei paas. Ent kanga kudamine on jo nui kurja pini handmine, ker rahwal õßpt maada ei lase, — felleperäß pidi waene lats, kõiki ummi peelelega fanna manu minemä, ninn päil panguttama, kooni õõpoo-ret, tiker, neßß öid kunlutes. Sis weel olli täil luba terä ma-nu tulla, ninn magama heidätä. Ka olli täille orw pantu, et ta eßäpäini terwe fainu (põõra) kangaß õra pidi kudama, mis jo peenikeste langu man, fuurõ hoolega tethis pidi paama, emme kui

fain poolõr üõr koetus fai. Ent mõnigi kõrd olli jo tiker mitund kõrda kirgem, nui waene lats umma tüõga weel walmis fai, jo magama läts, fõigi pidi ta kommon-galt weel edimäne olõma, üler tulõma, ker jo imme ralgõt tale pidi tuhkhawaß üler puhkma, ja pirnga pilakehe palama pandma, ninn imme ralgõt laud, luidsa, jo anoma mõßdma, et peretütar anußa rõõr olla, nui päiwa ajal keäki nõõrer ehk ka kosilanõigi kogemada, maija rõõr tulla, mõgu tuis jo waeßß iks nüßi olli, et kosilanõ maija tull, nui pum päähä. — Ütel õdangul nui waene lats jällegi kulga aigu ülewäly olli, — tull ütz fuur kobidkunn, — ei tijä kaß. — ja fait keßt-fanna; waene kanga kudaja heitis wälgä õrä, nüüd hirmuß elutat, ütßiduk fannak, ütßindä näitek. Ja pat-teke teräwäste. Tütrikul läts hirm peräß pääle, kõige fannaga ümbre, ninn kõlma kigi rooles müüdä palget maaka, feß ta orwes, et mõni wanatent tälle, kollõ kobi kunna nõal nerwä tulõ. Waeße latßo pelg es olõ ka põhjußeta, feß hirmus kunn noar päräßewa pelüga kõnelõma, ninn puüße jaluß alusta üler, tütrikku fuu mano tulla. Suurõ hirmuga jooß waene lats teró manu, ninn kõneli wäl wäristeh, nuis duri kobi kunn fanna tulnu, ninn tedä näega heidütänü

Eha ta küll omma hirmu, kõigõ kehe wõrina ja wabinaga kinnitas, es ußu duri kasu imä feda figi; enge ütel omale mehele, kuuluswuiga tõngatäh: „Kae, kulla mies, kor maidal omma fibula! Temä orwes et mis latßo olõ, kelä „kerewä minoga õõr wõit petä“; ehk „kasuda kroßega hirmutada! Lõusti ja ni nallo kui se tahat — ent kommen peät ja tigi nikka kirgmiseni kangaß kudama.“ Waene lats pidi pelle pildawa nooruniißega rahul olõma, ninn töõßot pääwäl muidogi umah ametih olõma. Ütlemäle fuurõ hirmuga kuulis ta eda nui kõbahutmißt, mis wälath nuol fanna kuul-da olli, mis figi ommetegi mitte tagga jõõjeta es jõõ. Ehki pia nui tõwerte pümme fai — aste ka kolm peenikeste ehitatu ilofat nuort kerrä fiße, nah ütz kõige ehkõmb näißt tütri-kule lähembäle astõ, ninn ilma tehretamada pojatelama naas: „Ehh, neitßikene, mu roosikõnõ! Tulõ mulle mõßkas, ninn ühendä hermäßt minoga!“ Waene lats jäi hirmu pe-räß õtßekui kuolus, ja läts mäoßt ralgõs kui kroit, feß temä terräw film rõbakki kõigel kolmel pitsä, kaswatßõ kamna, fõigi alt wälath olõwat, ja täll oll asi pääwa-selge, et naa